

Từ tham vọng đến hành động

Báo cáo về Mức độ sẵn sàng
thực hành ESG tại Việt Nam
năm 2022

ESG

Giới thiệu về ESG

Từ góc độ doanh nghiệp

ESG là bộ tiêu chuẩn về môi trường, xã hội và quản trị doanh nghiệp* trong quá trình vận hành công ty. ESG đóng vai trò như kim chỉ nam giúp các bên liên quan hiểu rõ cách thức doanh nghiệp quản lý các rủi ro cũng như cơ hội ở ba khía cạnh này.

Nội dung trong từng khía cạnh là gì?

MÔI TRƯỜNG

Năng lượng công ty sử dụng và lượng rác thải ra hay lượng tài nguyên thiên nhiên cần thiết cho quá trình vận hành doanh nghiệp.

XÃ HỘI

Các mối quan hệ và danh tiếng được xây dựng qua những hoạt động của doanh nghiệp tại các cộng đồng nơi doanh nghiệp hoạt động.

QUẢN TRỊ

Cơ chế giám sát các hoạt động kiểm soát, quy trình và thông lệ cần thiết để quản trị doanh nghiệp và đưa ra các quyết định hiệu quả vì lợi ích chung của công ty.

Nội dung:

Khí hậu

Phát thải carbon

Tính bền vững của các tài sản vật chất

Ô nhiễm

Không khí

Nước

Đất

Khác

Rác thải

Đóng gói

Điện tử

Nguy hại

Nước thải

Khác

Sử dụng tài nguyên

Thiếu nước

Quản lý năng lượng

Đa dạng sinh học và sử dụng đất

Khác

Nội dung:

Người lao động

Phúc lợi và nhu cầu cơ bản

Đa dạng và Bao trùm

Tuyển dụng và thăng tiến

Kinh nghiệm của người lao động

Khách hàng

Chất lượng và an toàn sản phẩm

Thông lệ bán hàng

Quyền riêng tư và bảo mật dữ liệu

Mô hình kinh doanh

Vận hành bền vững

Quản lý vòng đời và thiết kế sản phẩm

Quản lý chuỗi cung ứng

Khả năng tiếp cận

Đầu tư vào cộng đồng

Nội dung:

Thông lệ kinh doanh

Đạo đức

Hành vi cạnh tranh

Công khai và Minh bạch

Thuế

Kế toán và Kiểm toán nội bộ

Năng lực lãnh đạo

Hồ sơ của Hội đồng quản trị và Ban Điều hành

Chế độ lương thưởng của Ban quản trị/ Ban quản lý

Mục đích và giá trị

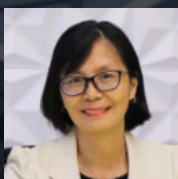
Rủi ro và cơ hội

Quyền sở hữu và Kế thừa

Khái niệm ESG theo Sáng kiến báo cáo toàn cầu (Global Reporting Initiative)¹:

- Bộ tiêu chuẩn ESG là yêu cầu chất lượng cụ thể dùng trong báo cáo ESG. Tiêu chuẩn ESG bao gồm các tiêu chí hoặc chỉ số chi tiết về “những nội dung” cần được báo cáo cho từng khía cạnh trong ESG.
- Khung ESG là một “khung” thông tin ESG rộng hơn theo từng bối cảnh. Có thể xem khung ESG như một bộ quy tắc hướng dẫn và xây dựng hiểu biết chung về một khía cạnh ESG cụ thể nhưng chưa xác định nghĩa vụ báo cáo. Có thể áp dụng khung ESG khi chưa có tiêu chuẩn.

Lời tựa

Đinh Thị Quỳnh Vân

Tổng Giám Đốc
PwC Việt Nam

Phan Lê Thành Long

Giám Đốc Điều Hành
VIOD

ESG góp phần kiến tạo nên doanh nghiệp, chính phủ và xã hội hàng đầu. Các bên đáp ứng được yêu cầu về tính bền vững và ứng phó với biến đổi khí hậu sẽ vững vàng làm chủ tương lai.

Môi trường, Xã hội và Quản trị (ESG) đã trở thành xu hướng chủ đạo và được công nhận rộng rãi là một phần thiết yếu trong hoạt động của doanh nghiệp. Vì vậy, không ngạc nhiên khi ESG hiện được xem là mối quan tâm hàng đầu của Ban lãnh đạo doanh nghiệp.

ESG là khung giúp các bên liên quan nhận biết và đo lường mức độ bền vững trong hoạt động của một tổ chức. Trong bối cảnh người tiêu dùng, nguồn nhân lực và các nhà đầu tư đang đòi hỏi doanh nghiệp sớm có những hành động cụ thể trước khi quá trễ, doanh nghiệp giờ đây càng không thể bỏ qua các khía cạnh của ESG.

Khi thực hành đúng, ESG sẽ giúp các doanh nghiệp tháo gỡ những khó khăn nổi cộm nhất ở thời điểm hiện tại và nắm bắt cơ hội tốt nhất trong tương lai. Tuy nhiên, với phạm vi bao quát rộng, ESG sẽ mang ý nghĩa khác nhau tại mỗi tổ chức. Vì vậy, để nhìn nhận đầy đủ tiềm năng mà ESG đem lại, cần gắn khái niệm này với chiến lược của tổ chức, từ đó cải tiến mô hình kinh doanh của doanh nghiệp.

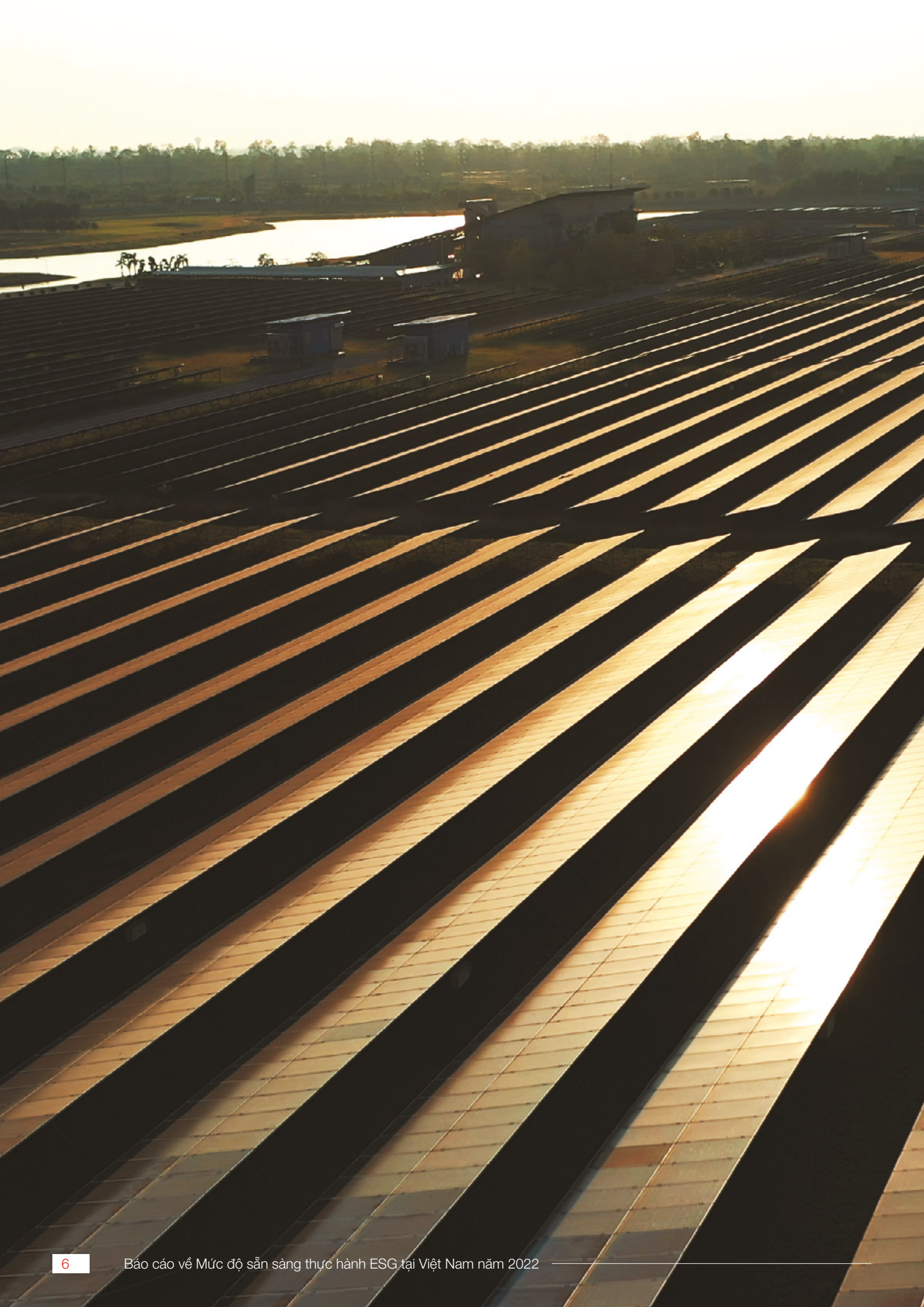
Trong bối cảnh này, PwC Việt Nam và Viện Thành viên HĐQT Việt Nam (VIOD) đã phối hợp thực hiện một cuộc khảo sát từ tháng 5 đến tháng 8 năm 2022 để tìm hiểu cách thức các doanh nghiệp tại Việt Nam tiếp cận và xử lý (trên thực tế) các vấn đề liên quan đến ESG. Họ đang ở đâu trên hành trình thực hành ESG? Suy nghĩ và cảm nhận của các doanh nghiệp tại Việt Nam về ESG, mức độ cấp thiết của tăng trưởng xanh ra sao? Cần những hỗ trợ gì để thúc đẩy việc thực hành ESG? Đây là những nội dung được đề cập trong báo cáo đầu tiên về **Mức độ sẵn sàng thực hành ESG tại Việt Nam năm 2022.**

Kết quả khảo sát 234 đại diện doanh nghiệp tham gia cho thấy quá trình thực hành ESG còn nhiều khó khăn phía trước và đây cũng chính là vấn đề lớn của các doanh nghiệp ở thời điểm hiện tại. Kỳ vọng của các bên liên quan cũng đang ngày một gia tăng. Vì vậy, có rất nhiều vấn đề chúng ta cần giải quyết. Chúng tôi mong rằng báo cáo này sẽ cung cấp cho độc giả những thông tin thú vị và khơi gợi suy nghĩ sâu hơn về vấn đề này. Ngoài ra, chúng tôi cũng xin gửi lời cảm ơn tới các đại diện từ doanh nghiệp đã dành thời gian đóng góp cho nghiên cứu có giá trị này.

Lời cảm ơn

Báo cáo về Mức độ sẵn sàng thực hành ESG tại Việt Nam năm 2022 do PwC Việt Nam và Viện Thành viên Hội đồng Quản trị Việt Nam (VIOD) phối hợp thực hiện. Chúng tôi xin gửi lời cảm ơn tới các tổ chức, các phòng ban và hiệp hội doanh nghiệp đã tham gia đóng góp vào quá trình thực hiện khảo sát và báo cáo này.

Xin chân thành gửi lời cảm ơn đặc biệt tới sự hỗ trợ nhiệt tình của Ủy ban Chứng khoán Nhà nước (SSC), Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI), Sở Giao dịch Chứng khoán Thành phố Hồ Chí Minh (HOSE) và Tổ chức Tài chính Quốc tế (IFC).

Nội dung

8

ESG tại Việt Nam

12

Hành trình ESG của các doanh nghiệp đang hoạt động tại Việt Nam

---

13

■ Mức độ cam kết thực hành ESG cao

18

■ Rút ngắn khoảng cách từ cam kết đến thực hành

29

■ Thúc đẩy thực hành ESG

35

Khuyến nghị dành cho các doanh nghiệp tại Việt Nam

38

Giới thiệu về khảo sát

40

Nguồn tham khảo

ESG tại Việt Nam

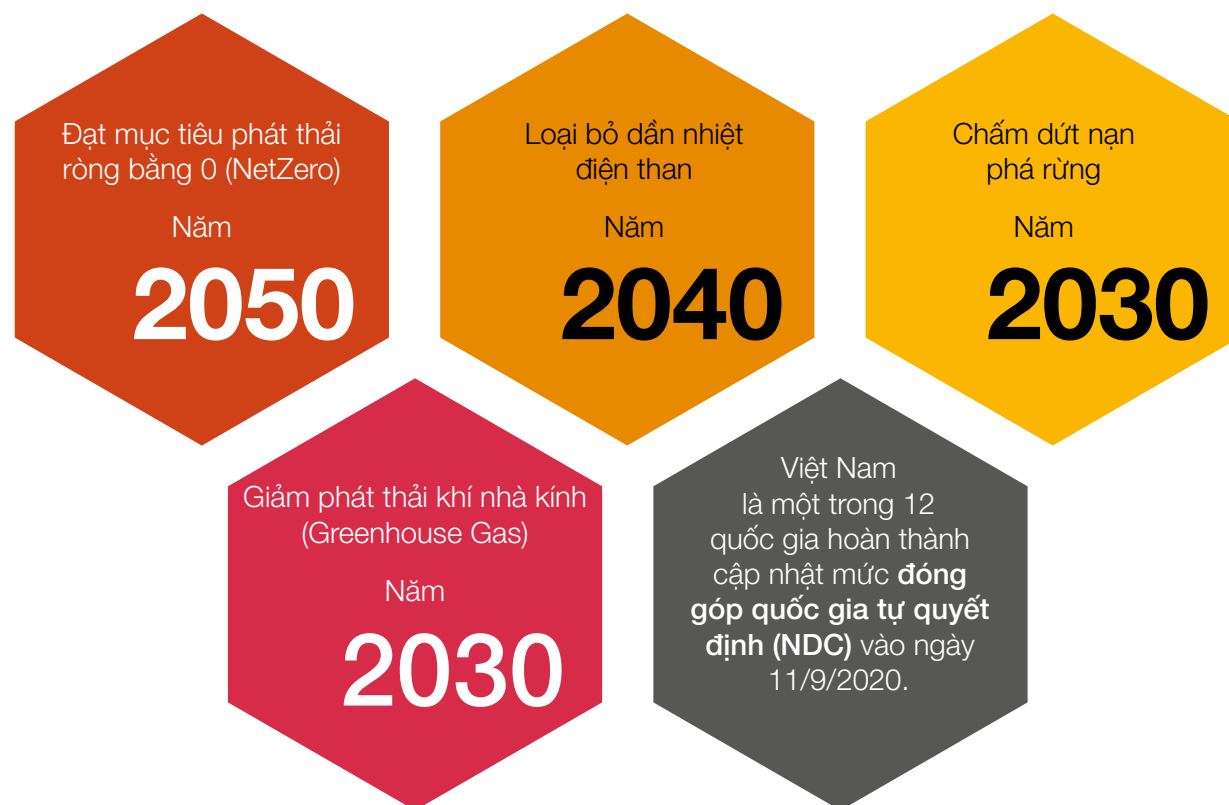
Cam kết mạnh mẽ từ Chính phủ Việt Nam

ESG đã được quan tâm rộng rãi tại Việt Nam trong những năm gần đây. Điều này phần lớn nhờ sự nỗ lực của Chính phủ Việt Nam trong việc thúc đẩy thực hành các thông lệ liên quan đến ESG cùng với nhu cầu gia tăng của các nhà đầu tư về đầu tư bền vững.

Tại Hội nghị thượng đỉnh về biến đổi khí hậu của Liên Hợp Quốc năm 2021 (COP26), Việt Nam đã để lại dấu ấn quan trọng khi Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính công bố loạt cam kết về ứng phó với biến đổi khí hậu. Điều này sẽ có tác động đáng kể đối với quá trình chuyển dịch năng lượng quốc gia sang trung hòa carbon, và sẽ đòi hỏi việc tái cơ cấu toàn bộ nền kinh tế.

Không chỉ vậy, phần minh họa bên dưới còn cho thấy các nỗ lực của Chính phủ Việt Nam bao quát toàn bộ ba khía cạnh ESG. Nhờ tiên phong trong việc đưa ra các chính sách và quy định liên quan, Chính phủ Việt Nam có thể khuyến khích các doanh nghiệp đảm nhận vai trò to lớn hơn trong việc đạt được các cam kết quốc gia liên quan đến mục tiêu ESG.

Cam kết của Việt Nam trong việc ứng phó với biến đổi khí hậu

Từ **9%** (thông qua các nguồn lực trong nước) lên tới **27%** (với sự hỗ trợ quốc tế)

Nguồn: UNFCCC, Bộ TNMT

Việt Nam: Thúc đẩy khả năng thích ứng với biến đổi khí hậu, đẩy nhanh quá trình chuyển đổi sang nền kinh tế carbon thấp, và đồng thời duy trì mục tiêu trở thành quốc gia có thu nhập cao vào năm 2045.

Xem video 5 phút trong Báo cáo Quốc gia về Khí hậu và Phát triển của Ngân hàng Thế giới

Cam kết mạnh mẽ từ Chính phủ Việt Nam (tiếp)

Sơ lược các luật định, chính sách, quy định quan trọng liên quan đến các khía cạnh ESG

Lưu ý: Danh sách liệt kê không đầy đủ

Các chủ đề khảo sát chính

Kết quả Khảo sát về Mức độ sẵn sàng thực hành ESG tại các doanh nghiệp đang hoạt động tại Việt Nam được phân nhóm thành 3 nội dung chính:

Phần 1

Mức độ cam kết thực hành ESG cao

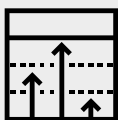
- 80% doanh nghiệp đã đặt ra cam kết hoặc đang lên kế hoạch sớm thực hành ESG.
- Điều này phần lớn xuất phát từ nhu cầu tác động của người tiêu dùng, người lao động và các nhà đầu tư.
- Quản trị là khía cạnh ưu tiên nhất trong chiến lược ESG của các doanh nghiệp tại Việt Nam.

Phần 2

Rút ngắn khoảng cách từ cam kết đến thực hành

- Các doanh nghiệp ở Việt Nam nhận ra giá trị của việc triển khai **chương trình ESG**.
- Thiếu **cơ cấu quản trị** mạnh mẽ, các công ty có thể không đạt được mục tiêu về ESG.
- Phát huy tối đa năng lực đội ngũ **lãnh đạo** cấp cao nhằm dẫn dắt tiến trình thực hiện các cam kết ESG.
- Cần xây dựng bộ **mục tiêu và các chỉ số đo lường** để đạt được kết quả mong muốn.
- **Dữ liệu** đang là rào cản chính.
- Cơ quan quản lý đóng vai trò quan trọng trong việc đưa ra sự rõ ràng trong việc **báo cáo ESG**.
- Các công ty tại Việt Nam đang tụt hậu so với các công ty trên toàn cầu trong việc đảm bảo **tính độc lập khi báo cáo ESG**.

Phần 3

Thúc đẩy thực hành ESG

- 61% các công ty chưa đặt cam kết ESG cho rằng **thiếu kiến thức** là rào cản chính.
- 67% cho rằng việc thiếu các **quy định** rõ ràng là một trong những thách thức.
- 23% doanh nghiệp tự tin về **năng lực của Ban lãnh đạo** về các vấn đề liên quan đến ESG.

Hành trình ESG của các doanh nghiệp đang hoạt động tại Việt Nam

Phần

1

**Mức độ cam kết
thực hành ESG cao**

Hiểu rõ về ESG mà thiếu cam kết hoặc ngược lại thì đều là vô nghĩa. Để xây dựng một Việt Nam tốt đẹp hơn và bền vững hơn, chúng ta cần sự cam kết tập thể và hợp tác giữa nhiều bên liên quan, bao gồm cá nhân, doanh nghiệp, nhà đầu tư, doanh nhân, cơ quan quản lý, chính phủ cũng như giới truyền thông.

Andrew Chan

Lãnh đạo Phát triển Bền vững & Biến đổi Khí hậu Đông Nam Á, Chiến lược Bền vững & Chuyển đổi,

PwC Trung tâm Bền vững Châu Á Thái Bình Dương

Để đạt được tiến bộ thực sự về các vấn đề ESG, cần có sự phối hợp tích cực giữa tổng giám đốc các doanh nghiệp, các nhà đầu tư và chính phủ.

Xem video 2 phút Khảo sát nhà đầu tư toàn cầu của PwC

Các doanh nghiệp tại Việt Nam đã đưa ra cam kết hoặc đã có kế hoạch cam kết ESG

Nói thì dễ. Hành động mới thực sự là vàng.

Mặc dù về tổng thể, ESG có lẽ là một vấn đề quá tầm, song các doanh nghiệp hiện vẫn thấy được tầm quan trọng của ESG. Điều này thể hiện qua việc các doanh nghiệp tại Việt Nam đã sẵn sàng thực hiện các bước tiếp theo theo đúng định hướng ESG.

80%

Đã cam kết hoặc có kế hoạch cam kết ESG trong 2-4 năm tới.

Khi nghiên cứu sâu hơn theo các loại hình doanh nghiệp, chúng tôi thấy thêm các kết quả sau:

- Như dự kiến, 57% các doanh nghiệp có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) đã xây dựng các cam kết rõ ràng về ESG. Kết quả cao này cũng dễ hiểu vì phần lớn các nhà đầu tư FDI sẽ có thể phải tuân thủ chính sách của công ty mẹ ở nước ngoài, nơi có xu hướng phát triển ESG nhanh hơn Việt Nam.
- Mặt khác, các doanh nghiệp niêm yết tại Việt Nam có lẽ đã áp dụng cách tiếp cận “chờ và xem” khi hơn một nửa (58%) cho biết họ có kế hoạch cam kết ESG trong tương lai gần.
- Điều thú vị là 40% doanh nghiệp tư nhân/gia đình được khảo sát cho biết họ đã đặt ra các cam kết ESG. Con số này cũng nhấn mạnh tinh thần trách nhiệm của Hệ thống kinh doanh Việt Nam²⁴ và niềm tin của họ về việc các doanh nghiệp gia đình nên dẫn đầu trong các hoạt động kinh doanh bền vững.

Câu hỏi: Chọn câu trả lời mô tả đúng nhất tình hình cam kết ESG hiện tại của tổ chức:

20%

Không đặt ra cam kết ESG / chưa xác định kế hoạch cụ thể trong 2-4 năm tới

36%

Đang ở giai đoạn lập kế hoạch cho 2-4 năm tới

44%

Đã lập kế hoạch và đưa ra cam kết ESG

Chi tiết theo loại hình công ty

	Không đặt ra cam kết ESG / chưa xác định kế hoạch cụ thể trong 2-4 năm tới	Đang ở giai đoạn lập kế hoạch cho 2-4 năm tới	Đã lập kế hoạch và đưa ra cam kết ESG
Doanh nghiệp FDI	16%	27%	57%
Công ty niêm yết	7%	58%	35%
Doanh nghiệp tư nhân/gia đình	31%	35%	40%

Người tiêu dùng, người lao động và nhà đầu tư là nhân tố thúc đẩy ESG

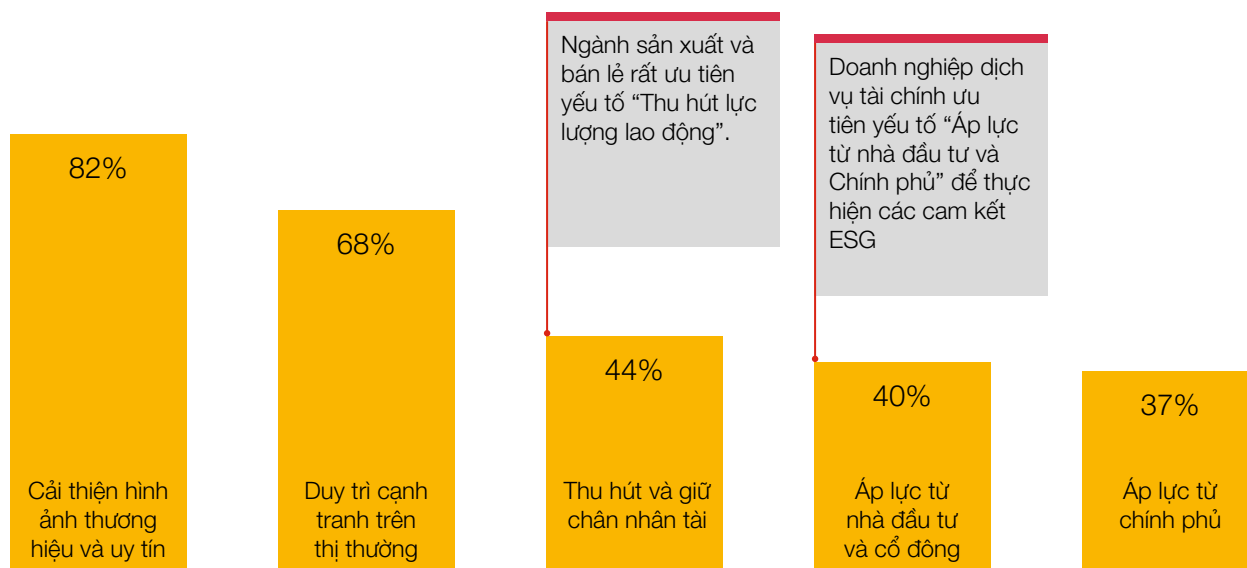
Đừng đánh giá thấp sức mạnh của ý thức người tiêu dùng trong thị trường ngày nay. Đồng thời, do nhu cầu thống nhất từ người tiêu dùng, người lao động lẫn nhà đầu tư, các công ty đang đẩy mạnh nỗ lực giải quyết các vấn đề liên quan đến ESG trong doanh nghiệp của họ.

Khảo sát của chúng tôi cho thấy **82% người tham gia khảo sát từ các ngành khác nhau chọn hình ảnh thương hiệu và danh tiếng là lý do hàng đầu thúc đẩy doanh nghiệp theo đuổi ESG**, và duy trì tính cạnh tranh là lý do thứ hai (68%). Những yếu tố khác bao gồm giữ chân người lao động và thu hút nhân tài, và cuối cùng nhưng không kém phần quan trọng là áp lực từ nhà đầu tư, cổ đông và Chính phủ.

Tránh ‘quảng cáo xanh’ hay ‘tẩy xanh’ (greenwashing)

‘Quảng cáo xanh’ hay ‘tẩy xanh’ là quá trình truyền tải thông điệp giả hoặc cung cấp thông tin sai lệch làm cho các sản phẩm của công ty dường như thân thiện hơn với môi trường. Các doanh nghiệp công bố thông tin thiếu chính xác về tính bền vững đứng trước nguy cơ bị chỉ trích, tổn hại thương hiệu và danh tiếng của chính họ.

Câu hỏi: Các yếu tố thúc đẩy hoặc sẽ thúc đẩy tổ chức triển khai cam kết thực hành ESG (Chọn nhiều phương án)

Kết quả trên cũng thể hiện mối tương đồng trong ấn phẩm của PwC - Khảo sát nhu cầu người tiêu dùng toàn cầu, tháng 6/2022²⁵:

- Khoảng một nửa số người được hỏi trên toàn cầu cho biết những quan ngại về ESG ảnh hưởng đến hành vi mua sắm của họ.
- Đối với việc quyết định mua hàng của người Việt Nam, yếu tố quản trị chiếm 59%, xã hội: 51%, vượt trội hơn so với việc yếu tố cam kết môi trường của doanh nghiệp (46%)
- Điều thú vị là kết quả của Việt Nam cho thấy mức độ quan tâm về ESG cao hơn so với mức trung bình toàn cầu.

Ngành sản xuất và bán lẻ rất ưu tiên yếu tố “Thu hút lượng lao động”.

Thu hút và giữ chân nhân tài

Xây dựng mối liên hệ rõ ràng giữa những gì chúng ta đang làm hàng ngày với mục đích xã hội là một phương pháp hữu hiệu giúp nuôi dưỡng ý nghĩa giá trị đối với người lao động. Đáng tiếc thay, Khảo sát về lực lượng lao động châu Á - Thái Bình Dương năm 2022²⁶ của PwC cho thấy người lao động tại các doanh nghiệp khu vực này ngày càng cảm thấy không hài lòng:

- 73% cho biết họ thiếu sự hỗ trợ để giảm thiểu tác động của doanh nghiệp đối với môi trường.

Doanh nghiệp dịch vụ tài chính ưu tiên yếu tố “Áp lực từ nhà đầu tư và Chính phủ” để thực hiện các cam kết ESG

Áp lực từ nhà đầu tư và cổ đông

Các nhà đầu tư cũng ngày càng chú ý nhiều hơn đến các cơ hội và rủi ro ESG đối với doanh nghiệp họ đầu tư và sẵn sàng đưa ra hành động. Trong một nghiên cứu mới của PwC²⁷:

- Gần 80% nhà đầu tư tham gia khảo sát cho biết ESG là một yếu tố quan trọng trong việc ra quyết định đầu tư
- Khoảng 50% cho biết họ sẵn sàng thoái vốn khỏi các công ty không thực hiện đầy đủ về các vấn đề ESG.

Doanh nghiệp ưu tiên khía cạnh Quản trị (G) hơn Môi trường (E) và Xã hội (S)

Khi nhắc đến ESG, ta thường nghĩ đến các vấn đề môi trường như biến đổi khí hậu và khan hiếm tài nguyên, đặc biệt sau Hội nghị thượng đỉnh về biến đổi khí hậu của Liên Hợp Quốc COP26. Tuy nhiên, trên thực tế, khảo sát của chúng tôi cho thấy điều này có thể chưa phản ánh đúng ở Việt Nam. Khi được yêu cầu xếp hạng ba yếu tố ESG về mức độ quan trọng:

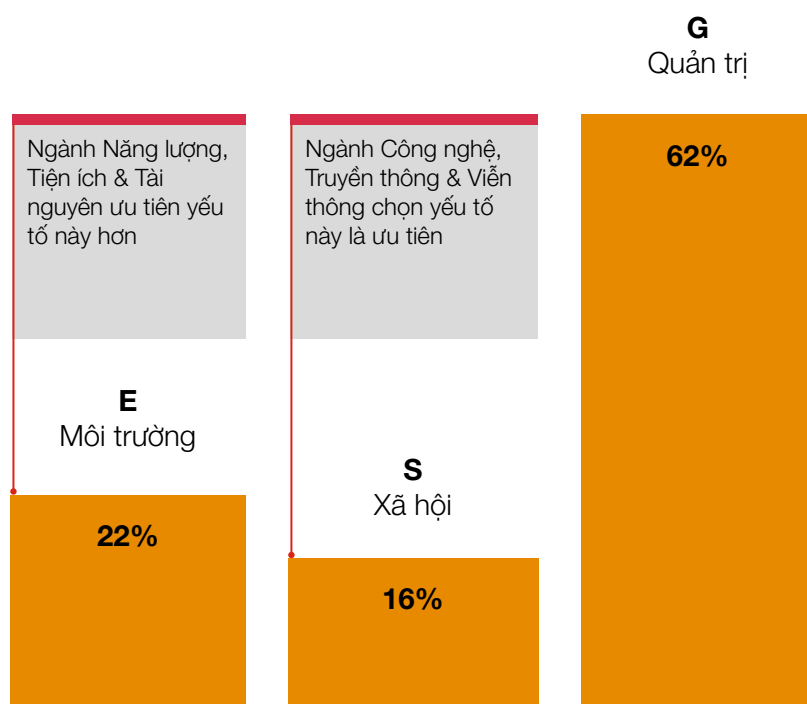
62%

xếp Quản trị là ưu tiên hàng đầu trong chương trình triển khai.

Trong khi đó, các yếu tố môi trường và xã hội xếp sau với tỷ lệ lần lượt là 22% và 16%.

Các kết quả khảo sát khác nhau cho thấy các doanh nghiệp ở Việt Nam sẵn sàng cam kết vận hành và quản lý hoạt động một cách có trách nhiệm. Kết quả khảo sát cũng chỉ ra: Việc tập trung vào yếu tố Quản trị rất có thể do các doanh nghiệp tin tưởng rằng quản trị mạnh hơn sẽ dẫn đến việc ra quyết định tốt hơn ở cả khía cạnh môi trường và xã hội. Tuy nhiên, liệu chỉ ưu tiên khía cạnh Quản trị (G) có đủ để thực hành ESG?

Câu hỏi: Xếp hạng theo mức độ quan trọng của các yếu tố sau đối với chiến lược trong tổ chức (Ưu tiên hàng đầu)

Sản xuất công nghiệp hiện diện ở cả 3 khía cạnh

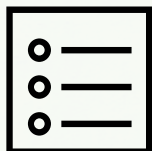
Sự kết hợp của các yếu tố E (Môi trường), S (Xã hội) và G (Quản trị) tạo ra kết quả dài hạn tốt hơn.

Tài liệu gần đây của MSCI²⁸ cho thấy mặc dù quản trị trong ESG có nhiều tác động hơn đến kết quả hoạt động của các doanh nghiệp trong ngắn hạn (một năm), nhưng với khoảng thời gian dài hơn, cả ba yếu tố này đều rất quan trọng để có thể mang lại kết quả vượt trội.

Khi phân tích dữ liệu trong khoảng thời gian 13 năm, nghiên cứu này đã cho thấy điểm số ESG tổng thể được tổng hợp theo trọng số ngành cụ thể của cả ba hướng là môi trường, xã hội và quản trị cho kết quả dài hạn tốt hơn bất kỳ chỉ số riêng lẻ nào.

Phần

2

**Rút ngắn khoảng cách
từ cam kết đến
hành động**

Tương tự như các công cuộc chuyển đổi khác, những bước đầu tiên trên hành trình ESG sẽ khó khăn, nhưng chắc chắn đó sẽ là một quyết định xứng đáng. Thành công không chỉ ở riêng mỗi khía cạnh tài chính, công bố thông tin, biến đổi khí hậu hay đa dạng hóa nguồn lực. Thành công trong ESG đến từ việc tích hợp tất cả các nguyên tắc này và các sáng kiến khác vào chiến lược và hoạt động của doanh nghiệp bao gồm khía cạnh quản lý rủi ro.

Nguyễn Hoàng Nam

Phó Tổng Giám đốc,

Lãnh đạo ESG, Dịch vụ Kiểm toán và Đảm bảo

PwC Việt Nam

Sẵn sàng cho những bước tiến lớn trên hành trình ESG?

Ba điều cấp thiết: tái thiết chiến lược, tư duy lại về báo cáo/công bố thông tin và chuyển đổi các phương thức kinh doanh của doanh nghiệp

Xem video 2 phút từ PwC - Chương trình nghị sự của cấp lãnh đạo

Tiến hành các bước cụ thể để hiện thực hóa các cam kết ESG

Hầu hết các doanh nghiệp ở Việt Nam chỉ mới bắt đầu hành trình ESG.

Các doanh nghiệp tại Việt Nam đang đẩy mạnh hành trình ESG nhưng liệu việc thực hành ESG có đạt kết quả như kỳ vọng? Mặc dù cam kết của ESG ở mức đáng khen ngợi, kết quả cũng cho thấy còn tồn tại khoảng cách lớn giữa kỳ vọng và hành động.

Phần này chia sẻ thông tin phân tích chi tiết về nhận thức của các tổ chức trong việc xử lý các vấn đề ESG. Để hiểu rõ hơn về mức độ trưởng thành ESG tại Việt Nam và xác định những lĩnh vực có sự cách biệt lớn, khảo sát của chúng tôi đã xem xét sự thực hành của doanh nghiệp trên sáu lĩnh vực bao gồm:

Tóm tắt:

Các doanh nghiệp đã có hoặc dự định có cam kết ESG rõ rệt đang hành động trên sáu lĩnh vực như thế nào:

66%

Đang triển khai chương trình ESG

24%

Có cơ cấu quản trị rõ ràng

35%

Có sự tham gia tích cực của HĐQT về các vấn đề ESG

28%

Có chỉ số đo lường rủi ro ESG rõ ràng để theo dõi tiến trình

71%

Thiếu hiểu biết về dữ liệu cần có để báo cáo

70%

Chưa có hoặc hạn chế báo cáo ESG

36%

Sử dụng đối tác bên ngoài để xác thực các thông tin ESG được công bố

Chương trình ESG

66%

Đã triển khai chương trình ESG

Khi đã đưa ra mục tiêu tham vọng về ESG, các doanh nghiệp phải có hành động cụ thể.

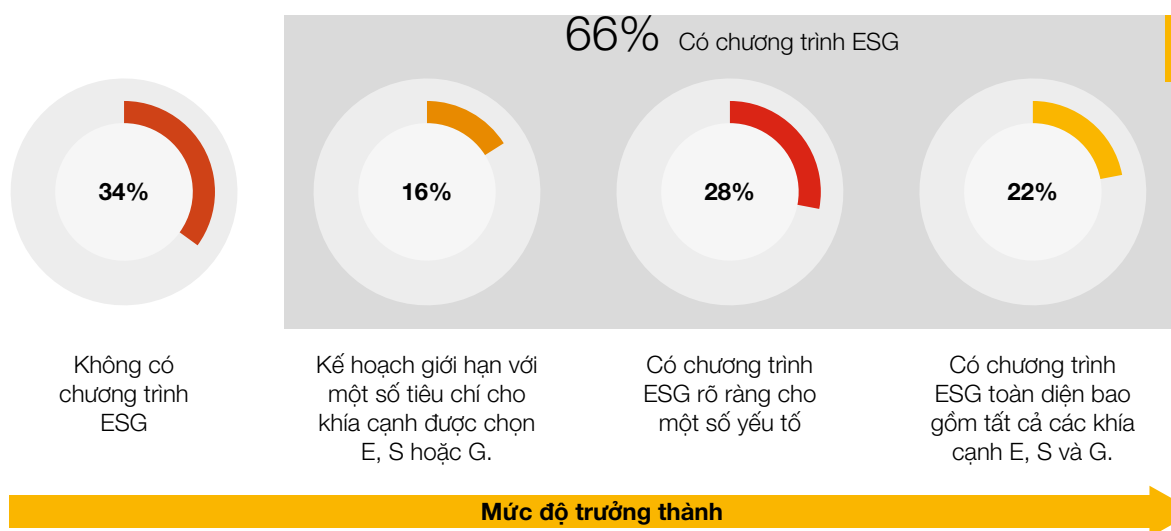
Các số liệu thống kê ở đây và trong các trang tiếp theo cho thấy các doanh nghiệp hiện đang đi đúng hướng và đã cho thấy sự tiến bộ trong một số khía cạnh. Tuy nhiên, họ vẫn có thể cải thiện ở những khía cạnh khác.

Nhận định #1: Các doanh nghiệp tại Việt Nam đã nhận thấy giá trị của việc triển khai chương trình ESG.

Các chương trình ESG giúp định hình mục tiêu ESG của doanh nghiệp và đặt ra các tiêu chí phù hợp với kỳ vọng của các bên liên quan. Một chương trình ESG cần phải xem xét kỳ vọng của các bên liên quan, trong số đó bao gồm các cơ quan quản lý. Các doanh nghiệp ít nhất cần phải hiểu và tuân thủ các tiêu chuẩn của chính phủ về ESG.

Theo phân tích của chúng tôi, trong số 66% doanh nghiệp đã triển khai bất kỳ chương trình ESG, chỉ 22% cho biết họ có chương trình ESG toàn diện bao gồm cả ba khía cạnh.

Câu hỏi: Vui lòng chia sẻ về tình hình thực hiện chương trình ESG tại tổ chức?

Xây dựng chương trình ESG với các phụ tố có cấu trúc và dễ quản lý:

Để bắt đầu, các tổ chức có thể xem xét về ba yếu tố của ESG một cách riêng lẻ, thay vì tổng thể và tiếp tục xem xét thêm các phụ tố ở cấp độ sâu hơn.

Ví dụ, mỗi yếu tố E, S và G sẽ có 5 đến 6 phụ tố. Dựa trên cơ sở đó, doanh nghiệp sẽ có thể quyết định cần thực hiện hành động gì. Tham khảo thêm một số khung mẫu²⁹.

Cơ cấu quản trị

Nhận định #2: Các doanh nghiệp có thể gặp khó khăn để đạt được các mục tiêu ESG nếu thiếu khung quản trị mạnh mẽ.

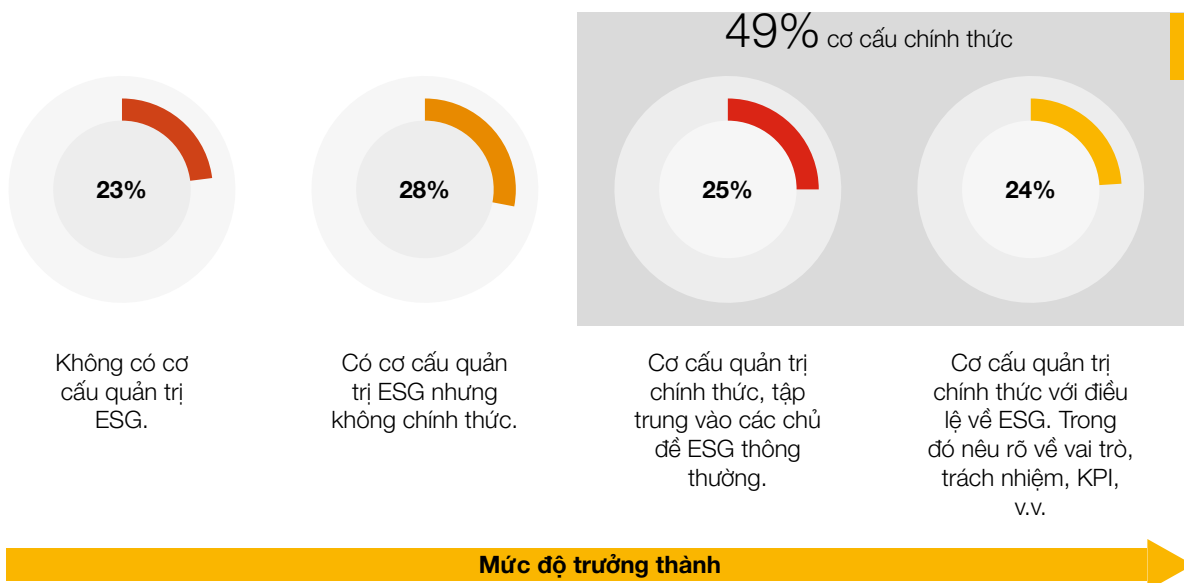
24%

Có cơ cấu quản trị rõ ràng

Mặc dù 49% doanh nghiệp cho biết đã thiết lập cơ cấu quản trị các vấn đề ESG, họ vẫn cần phải chuẩn bị nhiều hơn thế nữa. Khi tìm hiểu kỹ hơn, chúng tôi nhận thấy số lượng doanh nghiệp được phân tán đều trên thang phân bổ mức độ triển khai ESG. Mặt khác, chỉ có 24% doanh nghiệp cho biết họ hiện đã có cơ cấu quản trị rõ ràng với các cam kết, nghĩa vụ, vai trò và trách nhiệm cũng như KPI về ESG được xác định cụ thể, v.v. Trong khi đó, một tỷ lệ tương tự các doanh nghiệp báo cáo rằng họ chưa có bất kỳ cấu trúc quản trị ESG nào.

Cấu trúc quản trị cần tích hợp các yếu tố trọng yếu vào tất cả các nội dung của chiến lược kinh doanh, vận hành và ra quyết định khi xử lý các rủi ro ESG, cũng như cách thức doanh nghiệp tận dụng các cơ hội từ ESG. Cơ cấu quản trị dựa trên phối kết hợp giữa các đơn vị chức năng trong việc phân quyền ra quyết định liên quan đến ESG. Nói một cách đơn giản, cấu trúc quản trị ESG quy định phương thức ra quyết định, với sự hỗ trợ của dữ liệu và cách thức doanh nghiệp chịu trách nhiệm về các quyết định được đưa ra dưới sự giám sát của hội đồng quản trị và ban giám đốc.

Câu hỏi: Cơ cấu quản trị ESG hiện tại trong tổ chức như thế nào?

Ban lãnh đạo

Nhận định #3: Các doanh nghiệp vẫn chưa phát huy hết năng lực của đội ngũ lãnh đạo cấp cao để thúc đẩy thực hiện các cam kết ESG.

Hội đồng quản trị có vai trò quan trọng trong việc đảm bảo ưu tiên thực hành cam kết ESG. Bởi Hội đồng quản trị có thể giúp định hướng quản lý trong việc phân bổ nguồn lực và tập trung vào các vấn đề phù hợp. Hiện nay đã xuất hiện một số thông lệ mới nổi trội³⁰, trong đó liệt kê các nội dung mà hội đồng quản trị nên cân nhắc khi xác định cấu trúc quản trị phù hợp nhất để giám sát các vấn đề ESG trên cơ sở từng ngành, quy mô, dự báo tăng trưởng và chiến lược của doanh nghiệp.

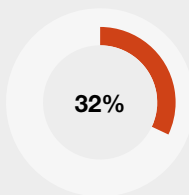
Nhu cầu đối với các vị trí lãnh đạo như Lãnh đạo ESG hoặc Giám đốc Phát triển Bền vững (CSO) cũng ngày càng gia tăng, giúp thúc đẩy và triển khai các sáng kiến ESG. Bằng chứng cho thấy các CSO được trao quyền có thể tạo ra sự khác biệt đáng kể do họ có thể hiểu được mối liên hệ giữa tất cả các vấn đề ESG trong khi không làm mất đi sứ mệnh bền vững của tổ chức.

35%

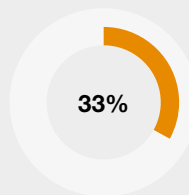
Hội đồng quản trị tích cực tham gia vào các vấn đề ESG

Khảo sát của chúng tôi tại Việt Nam xem xét hai nội dung khác nhau liên quan tới vai trò của lãnh đạo gồm Hội đồng quản trị và CSO, trong nỗ lực nắm bắt cách tiếp cận “chỉ đạo từ trên xuống” của doanh nghiệp liên quan đến ESG. Kết quả cho thấy 35% chia sẻ rằng có sự tham gia tích cực của lãnh đạo vào chương trình ESG. Trong đó, không có gì ngạc nhiên khi ở các công ty có tiềm lực và quy mô lớn, sự tham gia của lãnh đạo nhiều hơn (40%) so với các công ty quy mô vừa và nhỏ (25%). Ngoài ra, việc doanh nghiệp có lãnh đạo dành riêng cho ESG vẫn còn hạn chế (chỉ 22%).

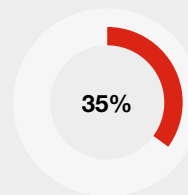
Câu hỏi: Mức độ tham gia của Hội đồng quản trị vào các vấn đề ESG là như thế nào?

Không tham gia

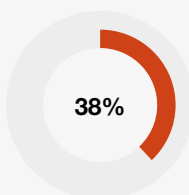
Có tham gia ở một số nội dung (ví dụ: cử thành viên HĐQT/Tiểu ban)

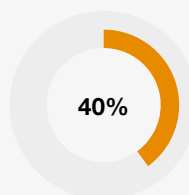
Tham gia tích cực và trực tiếp lãnh đạo chương trình ESG

Mức độ trưởng thành

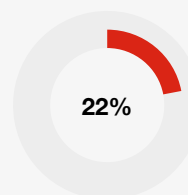
Câu hỏi: Câu nào sau đây mô tả chính xác nhất về lãnh đạo ESG trong tổ chức?

Không có lãnh đạo ESG

Có lãnh đạo ESG nhưng kiêm nhiệm nhiều vai trò khác trong tổ chức/ giới hạn quyền hạn

Có chỉ định một lãnh đạo ESG (cấp Giám đốc), với các chỉ tiêu và KPI rõ ràng, có vai trò và quyền hạn để điều hành chương trình ESG, báo cáo với Hội đồng quản trị.

Các CSO được trao quyền có thể tạo ra sự khác biệt đáng kể

Theo Nghiên cứu của PwC³¹, các công ty có chức danh CSO được xếp hạng ESG ở mức cao hơn. Nghiên cứu trên cũng cho thấy trên toàn cầu, cứ mười công ty thì có tám công ty đã chỉ định một giám đốc điều hành có ít nhất một số trách nhiệm liên quan đến phát triển bền vững.

Hội đồng quản trị nắm vai trò giám sát các vấn đề ESG. Họ là người đứng ở trung tâm trong việc xem xét và tích hợp các rủi ro cũng như cơ hội từ ESG trong hoạt động của tổ chức. Không có phương pháp tiếp cận nào “phù hợp cho tất cả” để phân công trách nhiệm giám sát ESG giữa hội đồng quản trị và các ban trong hội đồng, việc giao trách nhiệm có thể thay đổi theo thời gian. Các thành viên hội đồng quản trị nên chuẩn bị sẵn sàng để thảo luận và giải quyết các vấn đề ESG phát sinh trong chương trình nghị sự của các phiên họp HĐQT.

Tiến sỹ Đinh Toàn Trung

Giám đốc chiến lược

Ban Cố vấn Chuyên môn

Viện Thành viên HĐQT Vietnam (VIOD)

Khi tính bền vững và các vấn đề xã hội trở thành trọng tâm của chiến lược, chế độ đãi ngộ cho người điều hành sẽ là một động lực quan trọng thúc đẩy hiệu suất.

Xem video 2 phút từ Chương trình Lãnh đạo của PwC

Mục tiêu và chỉ số ESG

Nhận định #4: Các doanh nghiệp cần xác định mục tiêu lẫn chỉ số ESG để tạo ra kết quả mong muốn.

Người tiêu dùng, nhà đầu tư và chính phủ đều tìm cách để hiểu và khuyến khích các doanh nghiệp thực hiện tốt ESG. Tuy nhiên, các chỉ số tài chính truyền thống chỉ có thể phản ánh một phần câu chuyện của một doanh nghiệp. Các tổ chức hiện nay cần phải thể hiện các xu hướng môi trường, xã hội và các xu hướng khác tác động như thế nào đến chiến lược, hoạt động và triển vọng dài hạn của họ.

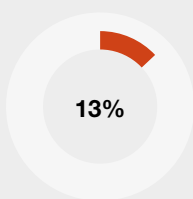
Khi được hỏi về các mục tiêu và chỉ số ESG tổng thể, phần lớn (87%) các doanh nghiệp đều cho biết họ đã có sẵn các mục tiêu ESG phù hợp. Tuy nhiên, câu hỏi tiếp theo về tiến độ phát triển các thước đo rủi ro cho thấy chưa đến một phần ba (28%) các doanh nghiệp có một bộ thước đo các chỉ số rủi ro toàn diện. Điều này có thể vẫn tiếp diễn do các doanh nghiệp thiếu kiến thức để có thể xây dựng kế hoạch giảm thiểu rủi ro một cách phù hợp, hoặc do tồn tại quá nhiều các chỉ số có thể sử dụng để chứng minh sự cam kết của doanh nghiệp trong việc xử lý các rủi ro ESG.

28%

Có các chỉ số tổng hợp để
giám sát tiến trình triển khai

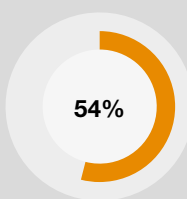
Vì chiến lược và đánh giá rủi ro đi đôi với nhau, điều quan trọng là các doanh nghiệp phải hiểu rõ các rủi ro ESG và tác động của các rủi ro này đến hoạt động kinh doanh của doanh nghiệp. Mặc dù ESG có thể là một khía cạnh mới trong quản lý rủi ro, việc tìm ra cách tích hợp rủi ro ESG vào Khung quản lý rủi ro chung sẽ tạo nền tảng vững chắc cho sự phát triển bền vững hơn nữa.

Câu hỏi: Câu nào sau đây mô tả chính xác nhất về bộ chỉ tiêu & mục tiêu ESG của tổ chức?

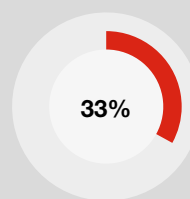

Không có chỉ tiêu và mục tiêu liên quan đến cam kết ESG.

87% Đã xác định được các mục tiêu ESG

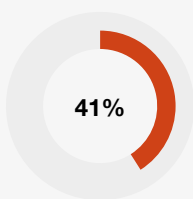
Có một số chỉ tiêu và mục tiêu liên quan đến ESG nhưng chưa được tổ chức tốt và toàn diện.

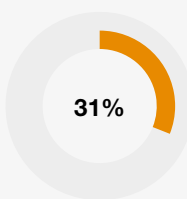
Có một bộ chỉ tiêu và mục tiêu ESG toàn diện với phạm vi, thời hạn xác định và được phổ biến cụ thể trong toàn tổ chức cùng với các chỉ tiêu KPI.

Mức độ trưởng thành

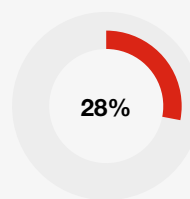
Câu hỏi: Tổ chức đang ở giai đoạn nào trong quá trình phát triển các thang đo rủi ro ESG?

Chưa bắt đầu

Đang trong quá trình xác định chỉ số

Đã xây dựng các chỉ số cụ thể để giám sát tiến trình triển khai

Dữ liệu

Nhận định #5: Dữ liệu là rào cản chính đối với các doanh nghiệp hoạt động tại Việt Nam.

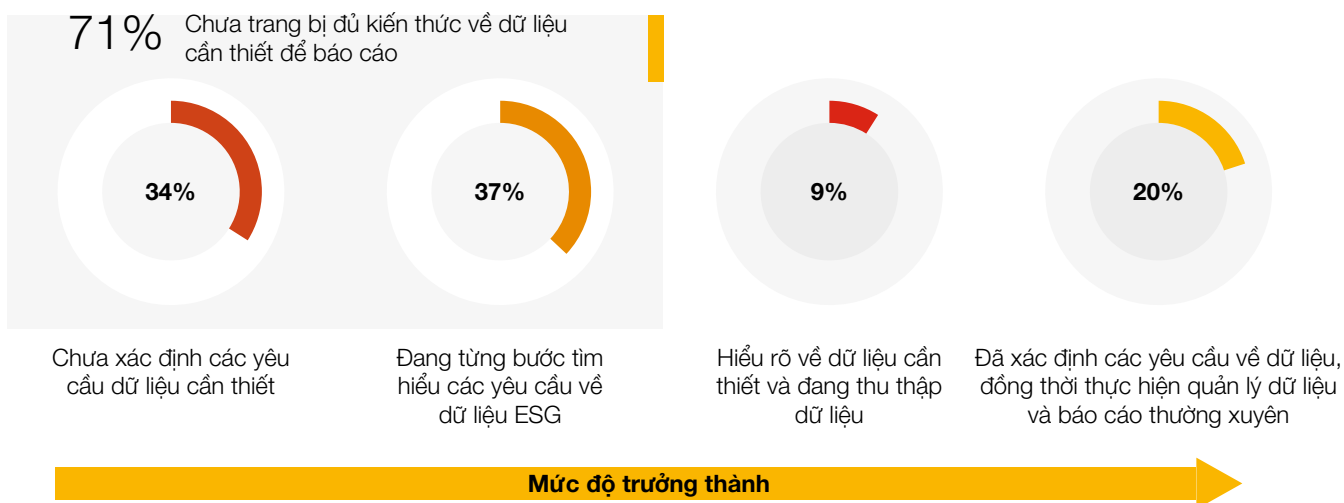
Do nhu cầu ngày càng lớn của các bên liên quan trong việc đánh giá tác động của các yếu tố ESG trên phương diện rộng hơn, các doanh nghiệp cần có dữ liệu chính xác và kịp thời. Để làm được điều này, trước hết các doanh nghiệp phải nắm bắt được dữ liệu cần thu thập, phân tích và sau đó báo cáo. Rất tiếc là kết quả khảo sát của chúng tôi cho thấy phần lớn các doanh nghiệp ở Việt Nam (71%) chưa bắt đầu hoặc chỉ mới bắt đầu hiểu các dữ liệu ESG cần thiết.

71%

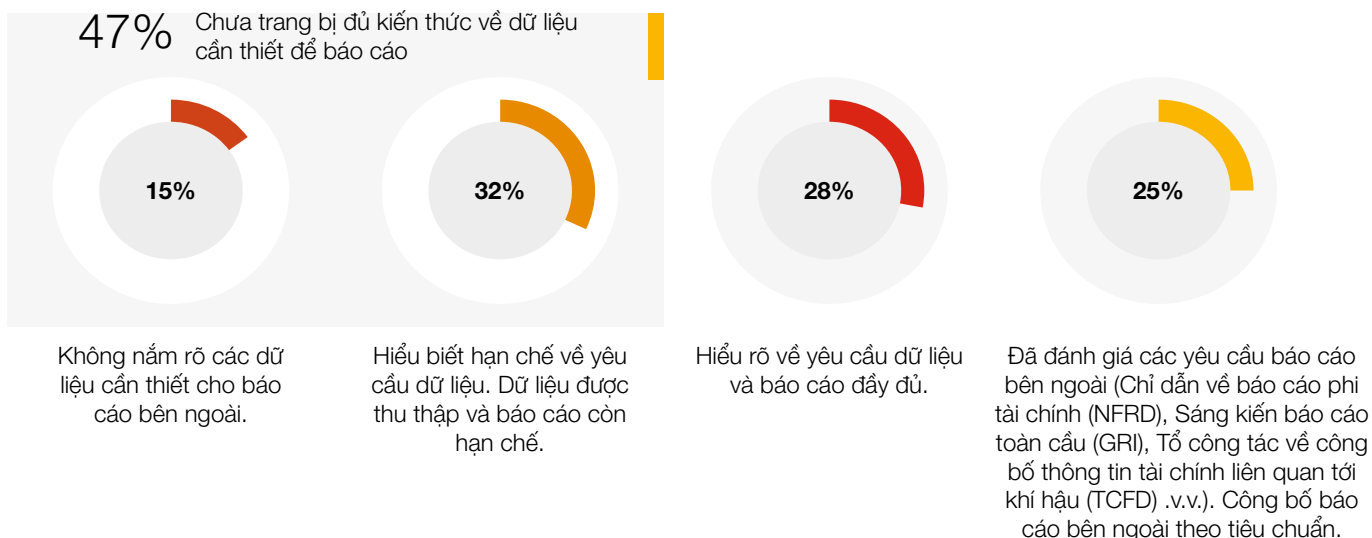
Chưa trang bị đủ kiến thức về các dữ liệu cần thiết để báo cáo

Đối với những đơn vị đã thu thập dữ liệu ESG, 47% cho biết họ chưa bắt đầu hoặc hiểu biết hạn chế về các yêu cầu cho báo cáo bên ngoài. Điều đáng nói hơn nữa là chỉ 28% cảm thấy tự tin với sự hiểu biết của họ về các yêu cầu dữ liệu phục vụ báo cáo bên ngoài

Câu hỏi: Tổ chức đang ở giai đoạn nào trong quá trình XỬ LÝ dữ liệu ESG?

Câu hỏi: Tổ chức đang ở giai đoạn nào trong việc ĐÁNH GIÁ dữ liệu ESG?

Báo cáo/Công bố thông tin

Nhận định #6: Sự cần thiết trong việc hướng dẫn thực hiện báo cáo ESG từ phía Chính phủ

Các bên liên quan hiện nay coi các yếu tố ESG như một cơ hội tương lai của doanh nghiệp. Đây cũng là các chỉ số quan trọng về tình trạng sức khỏe tổng thể của doanh nghiệp. Báo cáo ESG có thể tạo nền tảng cho một câu chuyện hấp dẫn về tác động từ doanh nghiệp đối với thế giới. Tuy nhiên, việc xác định yếu tố nào là quan trọng trong báo cáo ESG là một thách thức. Hiện nhiên, dữ liệu và báo cáo cần được đan xen chặt chẽ.

Nghiên cứu của chúng tôi cho thấy hiện đang thiếu sự kết nối giữa việc đánh giá dữ liệu và báo cáo thực tế. Để minh họa, trong khi hơn một nửa (53%) người tham gia khảo sát cho biết họ đã đánh giá dữ liệu cần thiết cho mục đích báo cáo bên ngoài (xem trang trước),

70%

Không có hoặc rất ít khi công bố báo cáo ESG ra bên ngoài

chỉ có 30% doanh nghiệp đã có hành động cụ thể trên cơ sở báo cáo/công bố thông tin về ESG. Điều này một lần nữa nhấn mạnh vai trò quan trọng của các cơ quan quản lý trong việc thúc đẩy cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam phải hành động.

Câu hỏi: Tổ chức đang ở giai đoạn nào trong quá trình công bố báo cáo ESG?

Báo cáo/Công bố thông tin (tiếp)

Nhận định #7: Các công ty tại Việt Nam đang đi sau các công ty trên toàn cầu trong việc đảm bảo tính độc lập của báo cáo ESG

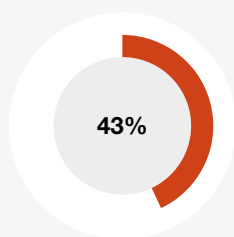
Việc đảm bảo tính độc lập trong báo cáo ESG sẽ giúp các doanh nghiệp xây dựng lòng tin. Điều này rất quan trọng trong việc đảm bảo sự tham gia hiệu quả của các bên liên quan, đặc biệt là với cộng đồng nhà đầu tư. Quan trọng hơn nữa là khi việc xác thực này đi theo một số tiêu chuẩn đã được công nhận. Về báo cáo ESG, chúng tôi liệt kê ở đây một số tiêu chuẩn ESG được công nhận như Sáng kiến Báo cáo Toàn cầu (GRI³²), Hội đồng Tiêu chuẩn Bền vững Quốc tế (ISSB³³) và Hội đồng Tiêu chuẩn Kế toán Bền vững (SASB³⁴).

36%

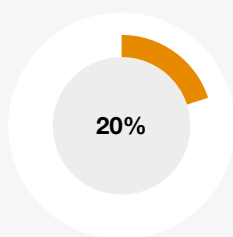
Sử dụng các đối tác bên ngoài để xác thực mức độ công bố thông tin ESG

So với các đối tác toàn cầu, Việt Nam hiện vẫn còn đi sau trong lĩnh vực này. Theo nghiên cứu về các tiêu chuẩn đảm bảo tính bền vững toàn cầu tháng 7 năm 2022³⁵, một nửa các doanh nghiệp toàn cầu (58%) đã đảm bảo tính độc lập về thông tin ESG. Mặt khác, trong báo cáo tại Việt Nam của chúng tôi, chỉ 36% doanh nghiệp xác nhận báo cáo ESG của họ được soát xét và xác minh bởi các đối tác độc lập bên ngoài.

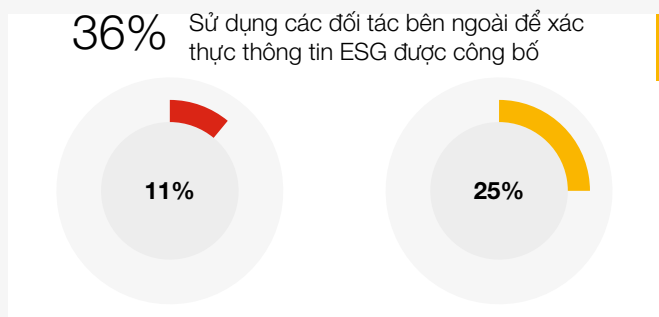
Câu hỏi: Tổ chức đảm bảo tính độc lập trong báo cáo ESG như thế nào?

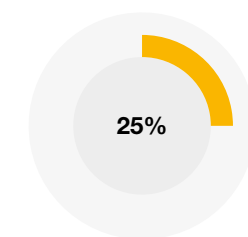
Không có xác nhận độc lập từ bên ngoài hoặc không có thông tin nào được báo cáo.

Cân nhắc việc thuê kiểm toán viên độc lập để xác thực thông tin được công bố

Báo cáo ESG công bố đã được xác minh/kiểm toán bởi kiểm toán viên độc lập.

Các thông tin và báo cáo ESG công bố đã được soát xét và xác minh một cách độc lập bởi một công ty chuyên biệt bên ngoài.

Mức độ trưởng thành

Phần

3

**Thúc đẩy
thực hành ESG**

Các vấn đề ESG sẽ tiếp tục ảnh hưởng đến chính sách của chính phủ và định hướng của doanh nghiệp. Việt Nam cần phải có cách tiếp cận theo hai hướng để thúc đẩy việc thực hiện ESG trên cả nước. Thứ nhất, các doanh nghiệp cần xác định các mục tiêu chiến lược về ESG và lộ trình để thực thi nhằm đạt được những lợi ích bền vững. Thứ hai, các cơ quan nhà nước và cơ quan quản lý phải xây dựng chính sách và quy định rõ ràng nhằm hỗ trợ các công ty trong việc tích hợp ESG vào hoạt động kinh doanh của mình.

Đinh Hồng Hạnh

Lãnh đạo dịch vụ tài chính

Phó Tổng giám đốc

Dịch vụ Tư vấn Rủi ro

PwC Việt Nam

Trang bị kiến thức cho các doanh nghiệp

Để đảm bảo tất cả các doanh nghiệp ở Việt Nam đều đồng hành tham gia hành trình ESG, cần tìm hiểu và thu hút sự tham gia của các doanh nghiệp hiện chưa đưa ra cam kết ESG.

60%

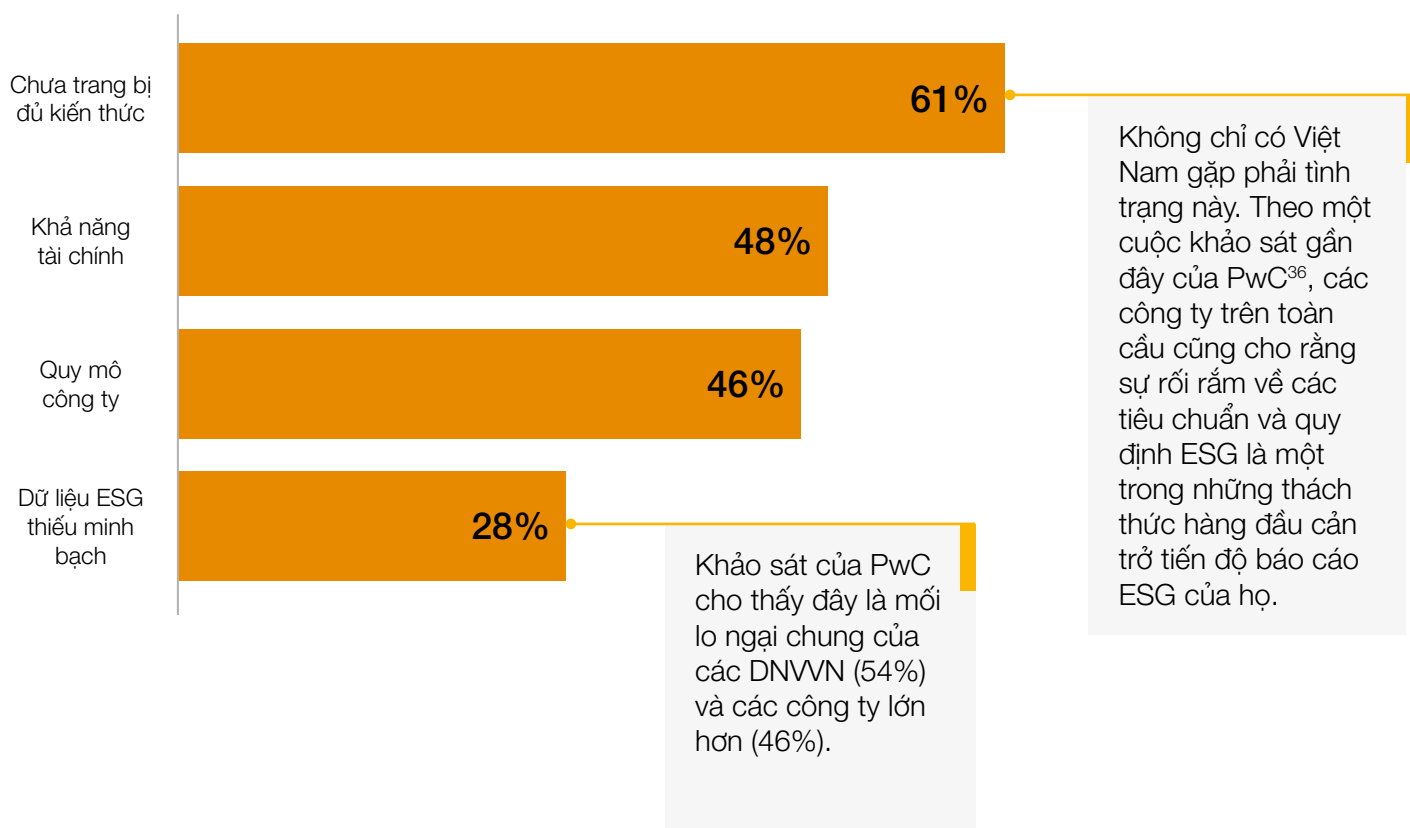
doanh nghiệp chưa đưa ra cam kết ESG là các doanh nghiệp vừa và nhỏ (DNVVN).

Điều gì đang cản trở các doanh nghiệp này? Quy mô công ty có ảnh hưởng gì không?

Trong số 20% doanh nghiệp còn lại chưa cam kết ESG, phần lớn là các doanh nghiệp vừa và nhỏ (DNVVN), quy mô theo định nghĩa ở Việt Nam là có dưới 200 nhân viên. Nguyên nhân chính xuất phát từ việc thiếu kiến thức khiến các công ty (chủ yếu là các DNVVN trong nhóm khảo sát của PwC) vẫn chưa đưa ra kế hoạch thực hiện bất kỳ cam kết nào liên quan đến ESG. Việc các doanh nghiệp còn e ngại có thể do có quá nhiều thông tin ESG song chưa rõ ràng. **Kết quả này cho thấy cần thiết phải tiến hành các cuộc đối thoại tích cực (chủ động) giữa chính phủ Việt Nam và nhóm DNVVN vốn đang gặp phải thách thức này.**

Câu hỏi: Yếu tố nào sau đây là rào cản cho tổ chức trong việc cam kết ESG? (Có thể chọn nhiều đáp án)

* Câu hỏi này chỉ áp dụng cho những đáp viên đã trả lời là “không có kế hoạch đưa ra cam kết trong 2-4 năm tới” khi được hỏi về “tình trạng cam kết ESG hiện tại ở doanh nghiệp”

Cần ban hành thêm hướng dẫn và chính sách về ESG

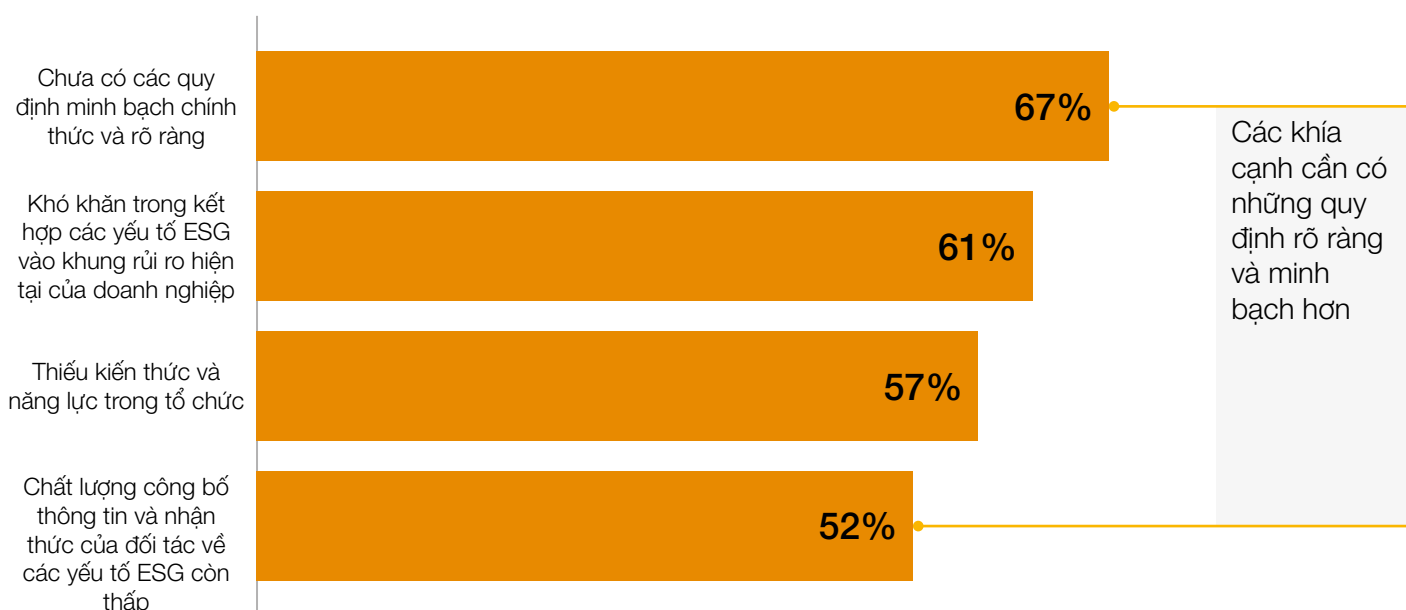
Khảo sát của PwC cho thấy hơn một nửa doanh nghiệp (67%) thừa nhận họ gặp khó khăn do thiếu các quy định minh bạch. Cần những hướng dẫn rõ ràng, lộ trình tổng thể cho quốc gia và một sân chơi bình đẳng cho các ngành nhằm hỗ trợ doanh nghiệp thúc đẩy các chiến lược ESG.

Mặc dù chính phủ đã có nhiều bước tiến trong việc phát triển năng lượng xanh, bảo vệ môi trường, quản trị doanh nghiệp và giải quyết các vấn đề xã hội, song vẫn còn nhiều vấn đề cần phải làm. Điển hình là nhiều đơn vị đang trông đợi các nhà hoạch định chính sách và quản lý của Việt Nam làm rõ các quy tắc tài chính xanh và các lĩnh vực mục tiêu của quốc gia.

67%

cho rằng việc thiếu các quy định minh bạch là thách thức hàng đầu.

Câu hỏi: Ba thách thức hàng đầu khi kết hợp các yếu tố ESG vào khung đánh giá rủi ro của tổ chức là gì?

Các quy định góp phần thúc đẩy chương trình ESG

Với vai trò dẫn dắt trong việc đưa ra các chính sách, chiến lược thực thi, Chính phủ có thể tạo ra động lực thúc đẩy các doanh nghiệp Việt Nam nhằm khẩn trương hành động. Việc ban hành Thông tư số 96/2020/TT-BTC đưa ra hướng dẫn quy định yêu cầu về báo cáo ESG đối với các công ty đại chúng và niêm yết là một ví dụ.

Nhu cầu mới. Kỹ năng mới.

Thực trạng ở Việt Nam

Kết quả khảo sát của PwC cho thấy cần phải nâng cao kỹ năng của các Ban lãnh đạo về các vấn đề ESG. Tuy nhiên, doanh nghiệp ở Việt Nam vẫn chưa ưu tiên đào tạo những nội dung cần thiết để gia tăng mức độ tự tin, am hiểu ESG.

Rõ ràng, Hội đồng quản trị ưu tiên ESG sẽ góp phần thúc đẩy xây dựng một chiến lược ESG tạo tác động mạnh trong doanh nghiệp. Do đó, Hội đồng quản trị cần phải có năng lực vững vàng về các chủ đề ESG để đảm đương nhiệm vụ quản trị và giám sát. Theo khảo sát của PwC, trong các doanh nghiệp chia sẻ rằng có tham gia của hội đồng thành viên trong vấn đề ESG, thì chỉ 29% cho biết hội đồng quản trị cảm thấy tự tin vào năng lực lãnh đạo về các vấn đề này.

Biểu đồ bên dưới cho thấy đánh giá của người tham gia khảo sát ở các cương vị khác nhau về khả năng của Hội đồng quản trị về các vấn đề ESG. Đáng chú ý là chỉ 35% trong số họ ở vị trí Lãnh đạo cảm thấy tự tin vào năng lực bản thân. Con số này ít hơn so với 45% số CEO toàn cầu³⁷ đã báo cáo tích cực về năng lực ESG trong các tổ chức tương ứng của họ.

Chỉ

29%

Người tham gia khảo sát cho biết Hội đồng quản trị tham gia thực hiện chương trình ESG tin tưởng vào năng lực của Hội đồng về các vấn đề ESG.

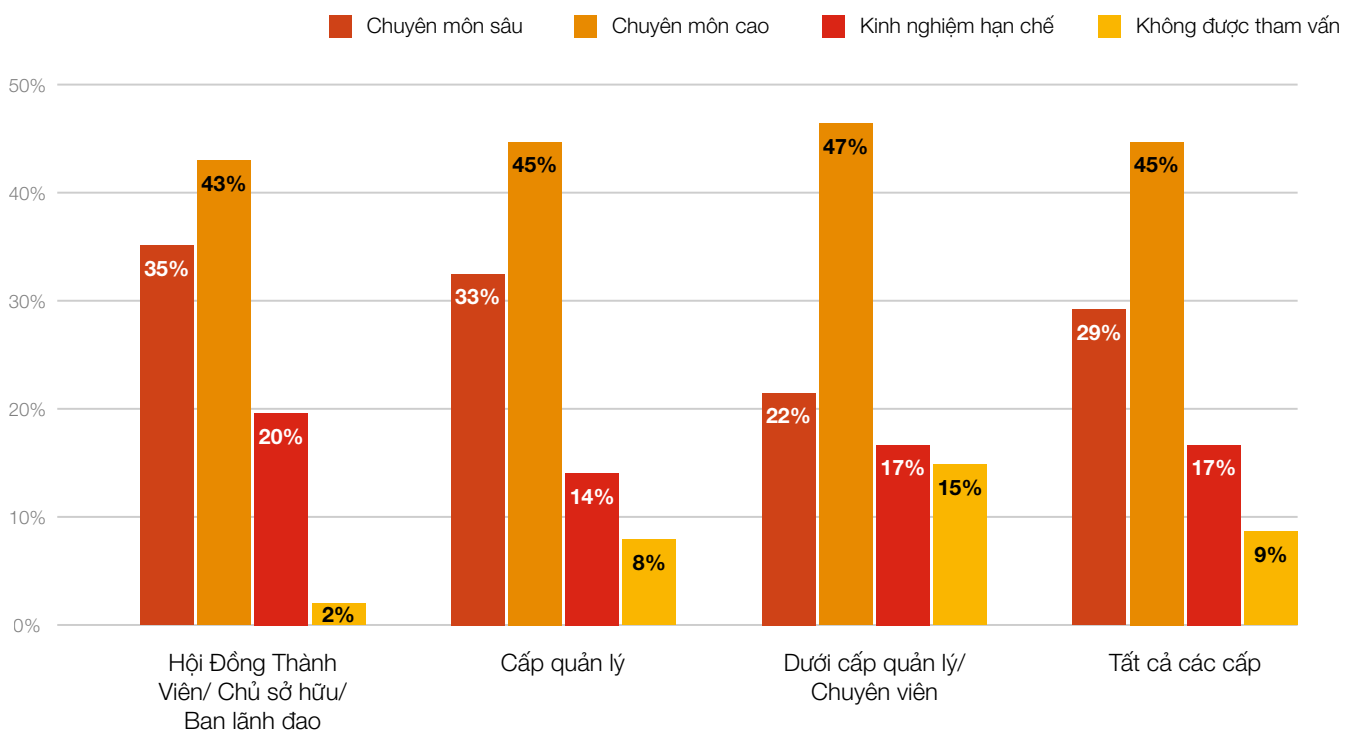
Nhưng

43%

Chưa cân nhắc việc thiết lập chương trình đào tạo về các vấn đề ESG.

Câu hỏi: Kinh nghiệm của Hội đồng quản trị về các vấn đề ESG như thế nào? (Quan điểm của đáp viên theo cấp bậc)

* Biểu đồ này chỉ bao gồm mẫu đáp viên cho biết Hội đồng quản trị của họ có tham gia hoặc tích cực tham gia vào các vấn đề ESG.

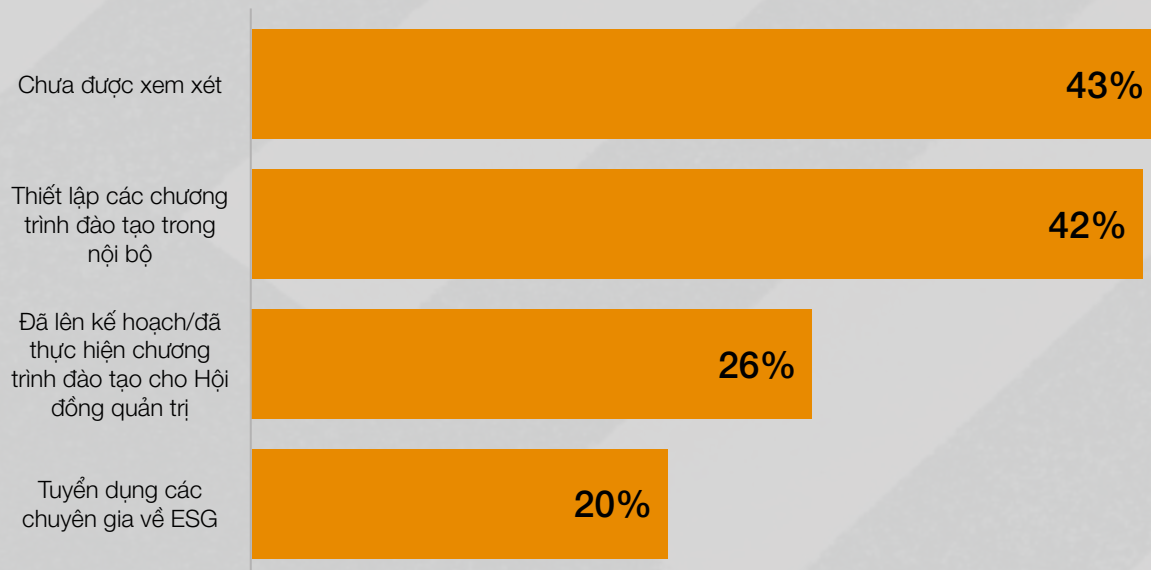

Nhu cầu mới. Kỹ năng mới. (Tiếp theo)

Về năng lực, kết quả cho thấy các đáp viên đánh giá năng lực của Hội đồng quản trị nằm trong khoảng từ “Kinh nghiệm ESG hạn chế” đến “Chuyên môn về ESG ngày càng phát triển”. Điều này khẳng định nhu cầu không ngừng nâng cao kiến thức và năng lực thực thi ESG trong doanh nghiệp, đặc biệt dành đội ngũ lãnh đạo cấp cao.

Tuy nhiên, việc đào tạo hiện vẫn chưa là ưu tiên hàng đầu của các doanh nghiệp khi mà 43% đáp viên cho biết doanh nghiệp vẫn chưa cần thiết lập chương trình đào tạo cho đội ngũ nhân viên. Hơn nữa, đối với công tác đào tạo cấp Hội đồng quản trị, chỉ có 26% cho biết việc đào tạo đang được lên kế hoạch hoặc thực hiện.

Câu hỏi: Tổ chức trang bị kiến thức và chuyên môn cần thiết về ESG cho các nhân viên hiện tại như thế nào? (Có thể chọn nhiều đáp án)

Khuyến nghị cho các doanh nghiệp tại Việt Nam

Bốn lộ trình giúp doanh nghiệp thực hiện mục tiêu ESG

Mỗi doanh nghiệp có sự khác biệt tùy theo ngành, quy mô, định hướng cho nên cách xác định tốc độ và đường lối trong việc tiếp cận ESG cũng sẽ khác nhau.

Khuyến nghị của PwC về các bước tiếp theo dựa trên bốn lộ trình ESG³⁸ để giúp doanh nghiệp hoàn thiện và đạt được tham vọng qua một số biện pháp cụ thể mà doanh nghiệp có thể thực hiện ngay.

Đối với những doanh nghiệp chưa chắc chắn về xuất phát điểm ESG của mình, dưới đây là một số câu hỏi để giúp Anh/Chị bắt đầu. Ngoài ra, Anh/Chị có thể làm một bài đánh giá chi tiết hơn về mức độ trưởng thành ESG của tổ chức qua 21 đặc điểm chính của việc lập kế hoạch chương trình ESG bằng cách quét mã QR bên cạnh.

Quét mã QR để tự đánh giá mức độ trưởng thành ESG

		Nhóm Thực thi
Nhóm Khởi đầu		
Câu hỏi	- Có phải doanh nghiệp mới bắt đầu hành trình ESG không? - Doanh nghiệp có xem ESG là một vấn đề tuân thủ không? - Doanh nghiệp hiện chưa hoặc hạn chế báo cáo công khai phải không?	- Có phải doanh nghiệp chủ yếu tập trung vào các khía cạnh rủi ro ESG không? - Doanh nghiệp có cung cấp báo cáo ra công chúng nhưng không có mục tiêu dựa trên cơ sở khoa học không? - Các hoạt động và báo cáo ESG của doanh nghiệp có được tách biệt không? - Trách nhiệm về ESG thuộc về các cấp bên dưới Ban điều hành phải không?
Cần nhắc các biện pháp cụ thể	- Nghiên cứu mức độ ảnh hưởng của các quy định ESG đối với doanh nghiệp - Xây dựng cơ cấu quản trị và xác định các chỉ tiêu, mục tiêu rõ ràng - Thiết lập lộ trình báo cáo về các vấn đề ESG	- Cân nhắc việc tuyển dụng một Giám đốc Phát triển Bền vững để xác định rõ các mục tiêu và chỉ tiêu của doanh nghiệp - Thường xuyên trao đổi và báo cáo lại với Hội đồng quản trị về tiến độ. - Hiểu rõ nghĩa vụ của doanh nghiệp đối với báo cáo nội bộ và bên ngoài - trong đó có thể bao gồm việc lập kế hoạch giảm lượng khí thải carbon.
Nắm bắt những cơ hội chính	- Đề ra chiến lược ESG sẽ thúc đẩy cải thiện các chỉ số hiệu suất chính (KPI) và xác định những việc cần làm với doanh nghiệp. - Hiểu rõ cần phải bắt đầu với những sáng kiến ESG nào để tạo tác động mạnh nhất đến dòng tiền, hoạt động và bảng cân đối kế toán.	- Xem ESG vượt lên trên 'nghĩa vụ' về báo cáo hoặc quản lý rủi ro - Thận trọng khi xác định các cơ hội về cách thức ESG có thể đóng góp trong chiến lược kinh doanh. - Xanh hóa hoặc đa dạng hóa chuỗi cung ứng có thể giúp cải thiện dòng tiền không? - Giảm lượng phát thải carbon để thu hút nhiều khách hàng được không?

Mô hình quản trị công ty lồng ghép ESG

Các công ty mong muốn thiết lập mô hình quản trị công ty lồng ghép ESG có thể tham khảo thêm tài liệu của IFC - Corporate Governance Progression Matrix (Integrating ESG issues)³⁹. Mặc dù đối tượng hướng tới là các công ty niêm yết, tài liệu tham khảo này có thể được điều chỉnh cho phù hợp với tất cả các loại hình tổ chức.

Nhóm Dẫn đầu

Nhóm Chiến lược

- Doanh nghiệp có thấy cả cơ hội và rủi ro trong ESG không?
- Doanh nghiệp có cung cấp công bố thông tin phi tài chính với các mục tiêu dựa trên cơ sở khoa học không?
- ESG có được tích hợp với hoạt động kinh doanh và tài chính không?
- Trách nhiệm ESG có thuộc về Ban điều hành không?
- Công ty có sản phẩm/ dịch vụ mà ESG tạo khác biệt không?

- Chỉ định một Giám đốc Phát triển Bền vững để xây dựng bản kế hoạch toàn diện và đưa ra thời hạn hoàn thành các chỉ tiêu.
- Thành lập một tiểu ban của Hội đồng quản trị phụ trách hướng dẫn và giám sát.
- Tăng cường truyền thông nội bộ và bên ngoài để thể hiện cam kết của doanh nghiệp đối với những nỗ lực này.

- Tạo sản phẩm mới/thay đổi mô hình kinh doanh và hoạt động làm cơ sở cho việc thực hiện ESG tạo khác biệt.
- Doanh nghiệp có thể tập trung vào việc tích hợp ESG xuyên suốt các hoạt động vận hành để đạt được lợi thế cạnh tranh.

- ESG có phải là cốt lõi cho mục đích, chiến lược và các dịch vụ, sản phẩm trong doanh nghiệp không?
- Doanh nghiệp có đang báo cáo các chỉ số tài chính và phi tài chính phù hợp với ESG không?
- ESG có được tích hợp trên toàn doanh nghiệp không?
- Trách nhiệm ESG có được lồng ghép trên toàn doanh nghiệp, trong đó Giám đốc điều hành là người điều khiển chương trình nghị sự không?
- Doanh nghiệp có chủ động thúc đẩy ESG trong ngành/mạng lưới của mình không?

- Theo dõi các điểm nhạy cảm tiềm ẩn trong hệ sinh thái ESG của doanh nghiệp.
- Khuyến khích và tham gia xây dựng các tiêu chuẩn và khung quy định.

- Giảm thiểu rủi ro hoặc tạo ra giá trị mới bằng cách nắm bắt kịp thời các quy định và tiêu chuẩn đang thay đổi liên tục
- Thường xuyên lên kế hoạch và đo lường giá trị tổng thể mà doanh nghiệp đang mang lại cho cổ đông và các bên liên quan.

Giới thiệu về khảo sát

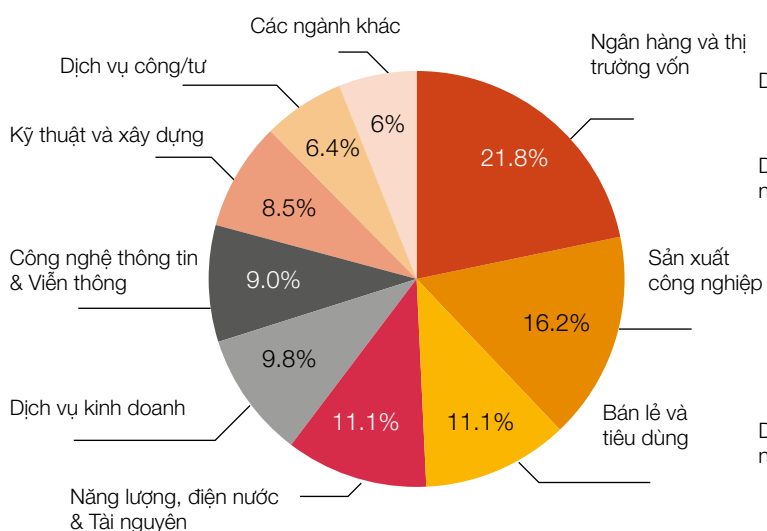
Về khảo sát Mức độ sẵn sàng thực hành ESG tại Việt Nam năm 2022

Khảo sát Mức độ sẵn sàng áp dụng ESG là một cuộc khảo sát công khai, được thực hiện từ tháng 5 đến tháng 8 năm 2022 trong cộng đồng doanh nghiệp tại Việt Nam. Mục tiêu của cuộc khảo sát là tìm hiểu cách thức các doanh nghiệp ở Việt Nam tiếp cận ESG. Cuộc khảo sát được thực hiện trực tuyến với sự hợp tác của Viện Thành viên Hội đồng Quản trị Việt Nam (VIOD), trong đó có 234 doanh nghiệp tham gia được hỏi về các cam kết, kế hoạch, năng lực và hoạt động của họ liên quan đến ESG.

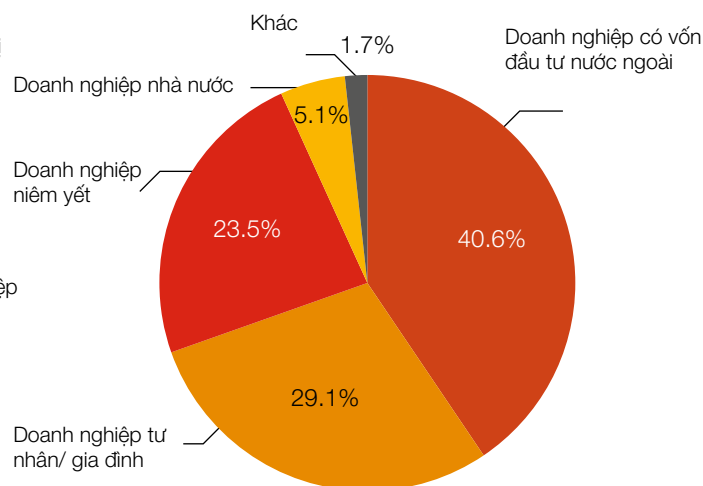
Ghi chú:

- Không phải tất cả các số liệu đều cộng thành tổng 100% do làm tròn tỉ lệ phần trăm
- Các số liệu theo ngành và loại hình doanh nghiệp dựa trên dữ liệu không trọng số

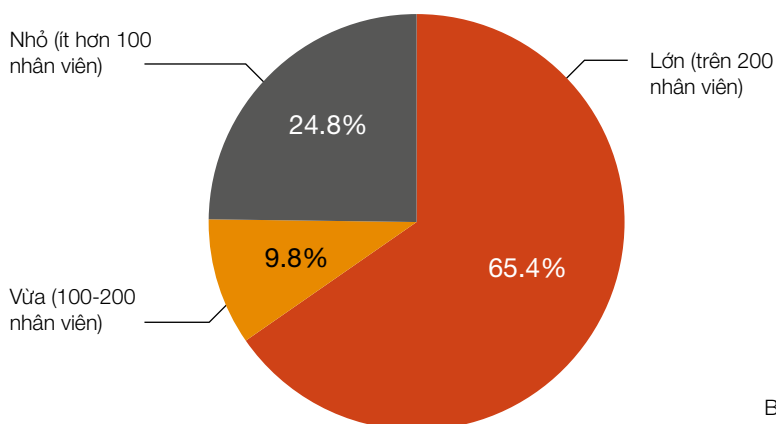
Theo ngành

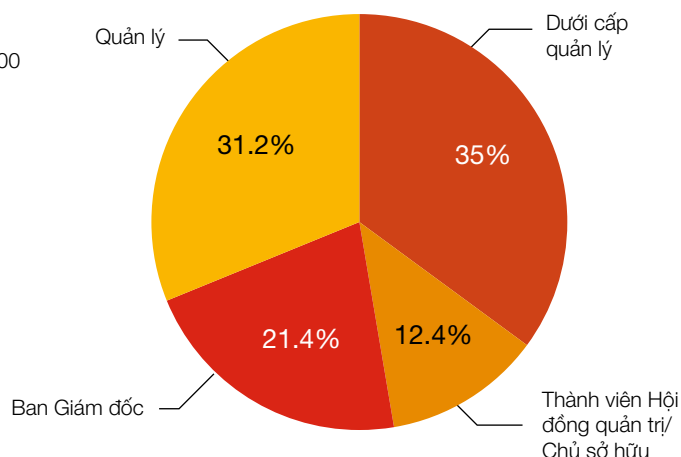
Theo loại hình doanh nghiệp

Theo quy mô công ty

Theo vị trí/ cấp bậc

Tài liệu tham khảo

Chú thích	Liên kết
1	Sáng kiến Báo cáo Toàn cầu - Các tiêu chuẩn, khuôn khổ ESG và các điểm trung gian)
2	Thuvienphapluat - Nghị định 06/2022 / NĐ-CP quy định về giảm phát thải khí nhà kính và bảo vệ tầng ôzôn)
3	vietnamcirculareconomy.vn - Sáng kiến Báo cáo Toàn cầu - Các tiêu chuẩn, khuôn khổ ESG và các nội dung liên quan)
4	Duane Morris - Tương lai năng lượng Việt Nam - Dự thảo Quy hoạch Phát triển Điện 8 - Cách thực hiện các giao dịch
5	Thuvienphapluat - Quyết định 896 / QĐ-TTg quy định về giảm phát thải khí nhà kính và bảo vệ tầng ôzôn
6	vietnamcirculareconomy.vn - Quyết định số 687 / QĐ-TTg về việc phê duyệt Đề án phát triển kinh tế tuần hoàn ở Việt Nam
7	Thuvienphapluat - Quyết định 450 / QĐ-TTg Phê duyệt Chiến lược bảo vệ môi trường quốc gia đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050
8	Thuvienphapluat - Luật bảo vệ môi trường 2020
9	PwC Việt Nam - Quy định về Trách nhiệm mở rộng của Nhà sản xuất ("EPR") theo Nghị định mới về Bảo vệ Môi trường
10	baochinhphu.vn - Dự thảo Thông tư Quản lý rủi ro môi trường trong hoạt động cấp tín dụng
11	Thuvienphapluat - Bộ luật Lao động Việt Nam năm 2019
12	PwC Việt Nam - Một số thông tin liên quan đến dự thảo Nghị định Bảo vệ Dữ liệu Cá nhân
13	baochinhphu.vn - Thành lập ban Chỉ đạo quốc gia về thực hiện cam kết chống biến đổi khí hậu
14	luatvietnam.vn - Thông tư 96/2020 / TT-BTC hướng dẫn công bố thông tin trên thị trường chứng khoán
15	Thuvienphapluat - Luật đầu tư 2020
16	Thuvienphapluat - Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng 2011
17	Thuvienphapluat - Dự thảo Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng sửa đổi
18	Thuvienphapluat - Luật các tổ chức tín dụng
19	luatvietnam.vn - Luật Chứng khoán 2019
20	english.luatvietnam.vn - Nghị định 155/2020 / NĐ-CP hướng dẫn Luật chứng khoán
21	hsx.vn - Chỉ số Bền vững Việt Nam (VNSI)
22	Thuvienphapluat - Luật Doanh nghiệp
23	VIOD - Bộ Quy tắc quản trị công ty theo thông lệ tốt nhất
24	PwC Việt Nam - Khảo sát Thế hệ Kế nghiệp toàn cầu 2022 của PwC- Thế hệ Kế nghiệp Việt Nam: Lãnh đạo hôm nay và mai sau
25	PwC - Khảo sát người tiêu dùng toàn cầu tháng 6/2022
26	PwC Khảo sát về lực lượng lao động châu Á - Thái Bình Dương năm 2022
27	PwC - Khảo sát nhà đầu tư toàn cầu năm 2021
28	MSCI - Phân tích Hiệu suất xếp hạng ESG: Rủi ro và lợi nhuận cho E, S và G xét theo thời hạn, lĩnh vực và Trọng số
29	Trang Strategy& ESG và tăng trưởng: một cách tư duy mới
30	PwC - Tổng quan ESG: Hướng dẫn của giám đốc công ty
31	Strategy& - Lựa chọn giám đốc phát triển bền vững để thành công
32	Sáng kiến Báo cáo Toàn cầu (GRI)
33	Hội đồng Tiêu chuẩn Bền vững Quốc tế (ISSB)
34	Hội đồng Chuẩn mực Kế toán Bền vững (SASB)
35	AICPA, CIMA và IFAC - Nghiên cứu đối chuẩn toàn cầu: Thực trạng về đảm bảo bền vững
36	PwC - Không chỉ là tuân thủ: Người tiêu dùng và nhân viên muốn doanh nghiệp hành động nhiều hơn về ESG
37	PwC - Khảo sát CEO toàn cầu thường niên lần thứ 25
38	PwC - Trung và Đông u - Tự đánh giá ESG
39	IFC - Ma trận Phát triển Quản trị doanh nghiệp cho các Công ty niêm yết

Liên hệ với chuyên gia

PwC Việt Nam

Đinh Thị Quỳnh Vân

Tổng Giám đốc điều hành I
Dịch vụ Thuế và tư vấn Luật
dinh.quynh.van@pwc.com

Bee Han Theng

Chủ tịch I Phó Tổng Giám đốc I
Dịch vụ Thị trường vốn & kiểm toán
bee.han.theng@pwc.com

Tiong Hooi Ong

Phó Tổng giám đốc
Dịch vụ Tư vấn Hoạt động và
Thương vụ
tiong.hooi.ong@pwc.com

Đinh Hồng Hạnh

Lãnh đạo dịch vụ tài chính I
Phó Tổng giám đốc
Dịch vụ Tư vấn Rủi ro
dinh.hong.hanh@pwc.com

Nguyễn Hoàng Nam

Phó Tổng giám đốc
Dịch vụ Kiểm toán
nguyen.hoang.nam@pwc.com

Viện Thành viên Hội đồng Quản trị Việt Nam (VIOD)

Phan Lê Thành Long

Tổng Giám đốc
long.phan@viod.vn

Trần Thu Hường

Chuyên gia ESG
huong.tran@viod.vn

PwC Việt Nam

www.pwc.com/vn

Văn phòng tại TP. Hồ Chí Minh

Số 29, Đường Lê Duẩn,
Phường Bến Nghé, Quận 1,
TP. Hồ Chí Minh, Việt Nam
ĐT: (+84 28) 3823 0796

Chi nhánh tại Hà Nội

Tầng 16, Keangnam Hanoi Landmark Tower,
Lô E6, Khu đô thị Cầu Giấy, phường Mễ Trì,
Quận Nam Từ Liêm, Hà Nội, Việt Nam
ĐT: (+84 24) 3946 2246

Viện Thành viên HĐQT Việt Nam (VIOD)

www.viod.vn/en-us

Văn phòng Hồ Chí Minh

Tầng 21, Tòa nhà Vietcombank Tower,
Số 5 Công trường Mê Linh,
Bến Nghé, Quận 1,
TP Hồ Chí Minh, Việt Nam

Văn phòng Hà Nội

Phòng C1, Tầng 12, Tòa nhà Hồng Hà Center,
25 Lý Thường Kiệt,
Phan Chu Trinh, Hoàn Kiếm, Hà Nội
ĐT: +84 936 249 697
Email: info@viod.vn

Tài liệu này chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin tổng quát và không được sử dụng thay cho ý kiến tư vấn của các tư vấn viên chuyên nghiệp.

©2022 Công ty TNHH PwC (Việt Nam). Bảo lưu mọi quyền. Trong tài liệu này, “PwC” là Công ty TNHH PwC (Việt Nam), và trong một số trường hợp có thể là mạng lưới PwC, trong đó mỗi công ty thành viên là một pháp nhân độc lập và riêng biệt. Vui lòng truy cập www.pwc.com/structure để biết thêm chi tiết.

©2022 Viện Thành viên HĐQT Việt Nam (VIOD) là tổ chức chuyên nghiệp tiên phong hàng đầu về Quản trị Công ty tại Việt Nam. Vui lòng truy cập www.viod.vn để biết thêm chi tiết